

lem fra Sorø (Poul Christensen). Han gik endog saa vidt, at han betegnede Lovforslaget som et godt Valgnummer, men ellers uden synderlig praktiske Følger. Deri har det ærede Medlem afgjort Uret, og jeg vil i saa Henseende paaberaabe mig en Autoritet, som det ærede Medlem altid plejer at bøje sig for, og som han sikkert ogsaa i nærværende Tilfælde vil bøje sig for, nemlig Husmandsforeningerne. Jeg staar her med et Andragende fra Udvalget for Husmændenes Udstykningsforeninger i Jylland, et Fællesudvalg, som de samlede Husmandsudstykningsforeninger i Jylland have dannet. Det har henvendt sig til Finansministeriet med en meget indtrængende Anmodning om at faa denne Lov fornyet. Der henpeges der paa, at der alene i Jylland i 1909 er oprettet 7 Udstykningsforeninger, der alle ere i fuld Virksomhed og skaffe Købere Jordejendomme paa meget billige Vilkaar. Ejendommene blive større end Statshusene, hvilket ogsaa er Lovens Forudsætning. Desuden er der ved Samarbejde mellem Udstykningsforeningerne og de samvirkende jyske Husmandsforeninger skabt Interesse for og fuld Forstaaelse af Lovens Betydning. Deraf ser det ærede Medlem, at Husmandsforeningerne aldeles ikke ere blinde for den store samfundsmæssige Betydning, som denne Lov har, og at det har været alt andet end et Valgnummer. Tværtimod er det noget, der virkelig i Praksis har spillet sin betydelige Rolle.

Det ærede Medlem kan maaske henpege — og det gjorde han vistnok ogsaa — paa det forholdsvis ringe udlaante Beløb. Men der er allerede af det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) og flere andre Talere peget paa den ubestridelige Kendsgerning, at ved en Sag som denne maa man ikke vente, at den allerede i de første Aar skal kunne vise sin Betydning blot nogenlunde fuldstændig. Det tager Tid at faa en saadan Forening dannet og faa gjort hele det forberedende Arbejde, ja endogsaa blot det at slaa til Lyd for Opgavens Betydning og finde Folk, der interessere sig derfor og villé bringe Ofre. Man maa huske, at det her ikke alene gælder om en Interesse hen i det blaa. Der er Tale om en Interesse, der skal belægges med virkelige Pengeofre, foruden med Ofre i Arbejdskraft. Der er Tale om, at de Smaafolk, som er med at danne disse Foreninger, enten skulle yde et kontant Beløb eller tegne sig for en vis Garantisum. Det tager sin Tid, inden man faar Folk overbevist om, at det er noget, der i Virkelig-

heden kan svare sig, og noget, som det er godt at ofre noget for. Men alene i den Kendsgerning, at der i 1909 er blevet stiftet ikke mindre end 7 Udstykningsforeninger, væsentlig af Husmænd, i Jylland, ligger den bedste Erkendelse af Sagens Betydning.

Et andet mere almindeligt Spørgsmaal, som er stærkt berørt, er Spørgsmaalet om de større Landejendomme. Det forekommer mig, at de fleste ærede Talere have indrømmet, at det er rigtigt, at Udtrykket „større Landejendomme“ bliver staaende i Loven. Der er enkelte ærede Talere, navnlig det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Maegaard), som har villet have Ordet „udelukkende“ i § 1 strøget, særlig med den Begrundelse, at der skulde ved Loven være givet en ligefrem Hjemmel til ogsaa at give Laan til Foreninger, der delvis havde til Opgave at udstykke mindre Landejendomme. Jeg vil advare herimod, men jeg vil samtidig sige, at Finansministeriet utvivlsomt, ligesom hidtil, vil fortolke Bestemmelsen „større Landejendomme“ paa en liberal Maade. Hvad det drejer sig om, er jo at faa Sagen fremmet, og derfor vil der ikke blive stillet overdrevne Fordringer til Begrebet „større Landejendomme“, om end det er aldeles sikkert, at Loven skal have sin sociale Betydning bl. a. derigennem, at det væsentlig bliver større Landejendomme, idet vi gaa ud fra den Grundopfattelse, at større Landejendomme ofte drives mindre økonomisk, end det samfundsmæssigt er ønskeligt, og at der ofte vil komme betydeligt mere ud af Jorden, naar den er udstykket i mindre Landejendomme. Men vi forstaa Udtrykket „større Landejendomme“ forholdsvis, og det ærede Medlem fra Bornholm (Maegaard) har jo netop ogsaa gjort den Erfaring, at det er en liberal Fortolkning af dette Ord, der raader i Finansministeriet, idet vi i rigt Maal have taget Hensyn til, at Landejendommene paa Bornholm gennemgaaende ere mindre end i de fleste Egne af det øvrige Land, og derfor paa Bornholm regne for større Landejendomme, hvad vi ikke i andre Egne af Landet vilde regne derfor.

Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) og flere Talere have anket over den Bestemmelse i § 5, som lyder saaledes: „Forinden Afdraget er betalt, maa Parcellen ikke udgaa af Stats-Laanefondens Pant.“ Ja, det er et meget vanskeligt Punkt, de ærede Medlemmer her have rørt ved, thi man maa ikke glemme, at dette er Laan imod Pantesikkerhed. Det er Laan mod